

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

Cap. II. Aegritudinem esse medium ad Orationis donum impetrandum; &
varios esse in ea orandi modos, actusque virtutum heroicarum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

eis non mittat: & ita seipso ad magis laborandum excitant; vt afflumpus sponte alijs laboribus & asperitatibus obtineant, quod infirmitatibus non obtinent. At infirmi ipsi etiam sancte inuident sanis, videntes insignia opera, quae in Dei obsequium, & eius Ecclesiæ utilitatem præstant: suis verò peccatis attribuunt sanitatis defectum, minusque recto eius vñui, illam habent. Non conqueruntur ob ea, quae ipsi sustinent, sed quae alij ipsorum causa tolerant. Conqueruntur, quod non possint ieunare, non vigilare, nec præstare quod alij præstant: & quod cogantur delicatiū comedere, quam alij; & eximi ab oneribus, quae alij portant.

k Heb. 11.12.
Gen. 47.31.

LXX ver.
terum: uniu-
mitatem
virge eius.

Duplex sog-
nitio Ora-
tionis.

a Tob. 11.13.

Quod tamen totum in humilitate & patientia materiam conuentunt, agnoscentes supremam Dei prouidentiam, eiusque consilijs se subiectantes: eum in modum, quo *k Jacob moriens singulos filiorum Ioseph benedixit: & adoravit fastigium virge eius: reuerentiam exhibens supremam eius potestati, & authoritati, qua ibi fungebatur.* Ita igitur in tuis infirmitatibus supremam Dei gubernationem reuereberis, gaudens, quod suam in te impleat voluntatem, quae semper tendit in id, quod eius electis est utilissimum.

C A P V T II.

A F G R I T V D I N E M E S S E M E D I V M A D
Orationis donum impetrandum, & varios esse in ea oran-
di modos, actusq; virtutum heroica-
RUM.

IN T E R magna alia bona, quae infirmitas ex diuinæ prouidentiæ consilio adfert, illud est præclarissimum, quod doceat ORARE, sicut oportet. ea enim vtitur Dei, tanquam instrumento, vt ægrotanti largiatur donum orationis: quatenus infirmitas aperit viriusque cognitionis oculos, quibus oratio nititur. Altera est cognitio peccatorum, & miseriarum nostrarum altera vnici earum reparatoris, Dei scilicet Domini nostri. Vix enim Christianus aliquis etiam dissolutis moribus, inuenietur, qui periculosa infirmitate laborans, non aperiat oculos, sicut alter Tobias, huius aduersitatis a felle tactus, ad suas culpas agnoscendas, propter quas huiusmodi pœnam est promeritus; & miseriā suæ mortalitatis; & periculum, in quo videtur constitutum, suæ damnationis & simul eos aperit, vt videat, malum huius remedium, à Deo sibi prouenturum, in cuius manibus est salus & infirmitas; vita & mors, & ipsius malorum leuamen: quibus cogitationibus affectus excitat suæ voluntatis, & suas orationes ad eum dirigit, qui possit ipsum a tantis miserijs liberare. Quamuis Rex Antiochus impijissimis esset omniū,

qui

qui erant in mundo; quando tamen b Deus percussit eum insanabili & invisibili plaga: (ait Scriptura diuina) quod cooperit ex gravi superbia deductus, ad agnitionem suis venire, divina admonitus plaga; & c reminisci malorum, que fecerat in Ierusalem; unde & abstulerat omnia spolia aurea, & argentea, que erant in ea: & miserat auferre habitantes Iudeam sine causa. Ai- batque: cognoui, quia propterea inuenierunt me mala ista. Sed & in Dei cognitionem veniens, d per momenta singula doloribus suis augmenta capientibus, cum nec ipse iam fætorem suum ferre posset, solemnum illam protulit sententiam. Insum est, subditum esse Deo, & mortalem non patria Deo sentire. Et hoc sensu affectus orare ceperit, & peccatorum veniam petere: sed quoniam valde profundè in eis erat immersus, eius oratio multos habuit defectus: quia potius orabat, vt à pœnis liberaretur, quam à culpis: & spem muliam dicebat se habere effugiendi insitatem corporis; pluris illam faciens quam anima. Multò autem melius orare didicit e Rex Ezechias, cum agrotaret usque ad mortem. cum n. de immidente morte ab Isaia esset admonitus, ex ipso lecto Oratorium fecit: & conuertens faciem suam ad parietem, vt recollectio esset, tot lacrymis, tanta reuerentia, ac fiducia Dominum orauit, vt sententiae mortis in le iam latæ reuocationem impetraverit, dixit. n. illi Dominus: audiui Orationem tuam; & vidi lacrymas tuas: Ecce sanauit te, & addam diebus tuis quindecim annos: & huius signum dedit, quod vmbra in horologio retrorsum reuersa fuerit decem gradibus. Ut hinc appareat, ægritudinem in iustis Magistrum esse ferventis & fiducialis orationis; & impetrare à Deo, q̄ petit, & cuatenus illi expedit. ita. n. S. Jacobus dixit: oratio fidei, cum fide scil. facta, sanabit infirmum; & obtinebit q̄ petit, & multò plura: emollitur. n. Deus afflicti hominis lacrymis, ad ipsum pro remedio recurrentis. Nec existimes, huius Regis orationem breuem fuisse, & obiter factam: ipse. n. ait; se in illis angustijs, tanquam columbam meditatum, iungendo meditationi gemitus, & recognitasse oēs annos suos in amaritudine anima sua: & oculos suos attenuatos fuisse suspicentes in excelsum; & exclamasse: Domine vim patior, responde pro me: quia in magnas angustias haec me infirmitas coiecit. subueni mihi, & ab ea me eripe. Quomodo aut, & quādo accessit, vt subueniret, eiusq; petitioni responderet: o diuina misericordia sublimitate! o efficacitate orationis, à diuina gratia, infirmitatis tēpore inspirata! vix Propheta (qui Dei nomine iusslerat Regē disponere domui suā eō q̄ ex illa infirmitate esset moriturus) ad palatiū atrium exiuerat, cum iubet Deus, eum redire ad Regem, ac significare: audiui Orationem tuā, & annui ijs, q̄ petebas. Nec his contentus, in reuersione vmbrae per 10. lineas in horologio, voluit, illi præcipuum sanitatis eius fontē & caulam, diuini scil. Verbi Incarnationem, aperire. q̄, dum hominis naturā assumpsit, nouē choris Angelorū se minorē fecit: (qa homo chorū decimū & vltimū occupat) vt

ad mor-

z. M. ac. i.

9.5.11.

c. 1. Mach. 6.

12.

1. 2. Mach.

12.

c. 4. Re. 20.1

Isaia 38.5.

Ezacob. 5.15.

g. Isaia 38.

4.

Incarnatio-
nu proph-
etica.

h *Isaia. 61. 1.*i *Ecc. 32. 9.*k *Sap. 9. 15.*Extraordi-
naria infir-
morum ora-
tio.Tres eius
causa.l *Psal. 40. 4.*

ad morbos nostros curādos veniret: quē admodū ipse p̄ suū Prophetā dicitur: *h Spiritus Domini unxit me: ad anuntiandum mansuetis misit me, ut mederer cō- tritis corde, ut consolarer omnes lugentes, & dare eis coronam pro cinere, oleū gaudii pro Iuclū.* Ex quo apparet, merito dixisse Ecclesia ast. *i fili, in tua infirmitate ne despicias te ipsum; sed ora Dominum, & ipse curabit te;* quasi dixerit, cūm fueris ægrotus, ne deficias animo, aut diffidas, sinens te absque remedio mori: sed attende, infirmitatem excitatricem esse orationis: confidenter autem orans fructum ipsā experientiā percipies.

§. 3. De ordinaria & extraordinaria ægrotantium oratione.

SE & quoniam multi difficultem existimant orationis exercitationem in ægritudine; eo quod k *corpus, quod corruptitur, aggranet animam;* dolores attentionem cordis auferant, & affectuum feroem habent: opere pretium erit ostendere, quibus modis suauiter, & utiliter id fieri possit. Est autem præmittendum duplicem esse orationis modum: alterum ordinarium, alterum extraordinarium: extraordinaria oratio, in industria nostrae parūm, dittina gratia plurimum habet: nam ipsemet D E v s, fidei mysteria ita manifestat, quasi depicta essent in aliqua imagine, aut in libro Scripturarum quasi Magister discipulum instruens, aut amicus familiariter cum amico loquens, eique sua arcana reuelans: ita ut homo non aliud faciat, quam aspicere, legere, vel audire quod illi ob oculos proponitur, & quod valde delectetur. & hac ratione solet D E v s D. N. donum orationis magnis aliquibus suis amicis in ægritudine communicare: idque ob aliquam ex tribus causis. vel, quod tunc sit maior eorum necessitas; minor verò ad orandum facultas, ob debilitatis vires, aut, quod, ad tale donum suscipiendum, magis tunc sunt dispositi; eo quod carnis insolentia magis tunc sunt mortificata; ipsique euallis à rebus huius vitæ, & suæ miseriae reparatori addicti magis & coniuncti; aut denique, q̄ ipsemet D E v s præstare tunc velit officium veri amici, cūm videamus, cōsueuisse amicos, ægritudinis tempore, ad amicos accedere, illos consolari: & ita apud eos harrere, vt à lecto, in quo iacent, non discedant: imò si opus est, ipsum lectum & puluinar sub-serviant, cibumque ipsum in os ponant; & omne solatum offerant, quod in illis angustijs possunt. Ita supremus noster D E v s, milericordia sue visceribus, ægrotanti amico compatitur; visitat internè, comitatur ac magnâ illustrationum sensuumque spiritualium abundantia recreat: quibus crucis lectum, in quo iacet, emolliit, & sternit, iuxta illud Psalmi: *1 Dominus opereret illi, super lectum doloris eius: uniuersum stratum eius versabit in infirmitate eius:* quasi dixerit: tu Domine stabis propè lectum eius, eum in suis doloribus consolans; & quasi eius infirmarius illi ministrabis: atque ita illum recreabis.

creabis, ut ægritudinis duritatem, ac grauitatem non sentiat. Et quemadmodum infirmus in his occasionibus non aliud facit, quam molli & blando lecto vti, quem infirmarius illi sternit; ita in hoc modo orationis, non aliud facit, quam fauorem & studium Christi accipere, quod Sanctus Dionysius vocat, *pati diuina*. est tamē magna felicitas, res adèd diuinæ sustinere: quia idiuuat ad humanas miseras cù laetitia tolerandas. Quod licet nō cadat sub nostris meritis: potest tamen ægrotus sese disponere, ad illud in eo gradu suscipiendum, quo ei expediet, adhibendo scilicet patientiam, & resignationem sui ipsius in infirmitatis laboribus, & reliquas virtutes, quæ in ea exercentur: nominatim verò ordinariæ orationis exercitia, quæ omnibus possunt esse communia.

Quia ordinariam orationem potest ægrotus varijs modis habere, non tam prolixis intellectu ratiocinationibus, ac meditationibus; quam accessis affectibus, & virtutum actibus: suppositâ memorâ & notitia aliquarum veritatum, quas fides reuelauit; & alias, aut legit, aut meditatus est, aut ipso tempore legere potest librum aliquem, aut alium legentem audire; & ex ea lectione bolu in aliquem sumere, quò ipsa consideratio magis excitetur; affectusque devotionis, petitiones & colloquia, cum ipso Domino nostro extimulentur: intuendo illum, ut præsentem nunc in cœlo, in throno gloriae suæ, nunc in lecto & throno crucis; iam propè ipsum ægrotantem & ad caput eius: siquidem reuera, quæ Deus est, omnibus, quæ ipse ægrotus facit, aut patitur, est præsentissimus: & omnipotentia sua illi, ut auxilietur, assistit. Quare ex ipso lecto potest ægrotus ipsum Dominum demissè salutare, siue in cœlo existentem, siue in crucis lecto pendente: & alias potes eundem salutare, & cum eo communius colloqui: oratio enim ad utramque manum potest adaptari. quæ salutationes & colloquia prolixæ esse non debent, sed brevia; vel medium enim verbum Deo, qui omnia nouit, sufficit. in cuius auribus dulcius sonant feruentia desideria, quam prolixæ ratiocinationes. Quare ad hanc rem aptissima sunt orationes, quæ appellatur *Iaculatoria*, quoniam citissimè tanquam hasta & sagittæ, à corde iaculata, volant in cœlum, & comparent ante Dei tribunal: nec, nisi expedito bene negotio, redeunt: èd quod fundantur ab homine infirmo, contrito, & humiliato, orante in fide, & fiducia, & charitate; & sic exercente tres hasce virtutes Theologicas, quæ plus cæteris feruoris & efficacitatis orationi tribuunt. Huius rei praxim subiiciemus paulatim in aliquibus Scripturæ Sacra exemplis, in quibus ea est perfectè depicta, ac delineata.

*Aegrotus ad
cam se di-
ponere
potest.*

*Ordinaria
oratio.*

*Iaculatoria
orationes.*

§. 2o. Modis orandi per varios affectus.

1.
Cum sorori-
bus Lazari.
k Ioan. 11.3.

1 Ioan. 3,16.

Resignatio.

2.
cum centu-
rione.
m Luc. 7,3.
n Matt. 8,6.

Corpus ser-
vus anima

PRIMVS ergo modus orandi est, aspiciendo ipsum Dominum nostrum tanquam absentem. solet enim ipse aduersitatum tempore talem se exhibere, ad nostram fidelitatem, & constantiam probandam: nec tamen propterea expedit, prætermittere, nuncios & orationes ad illū mittere, propentes nostras necessitates, & titulos, siue causas, cur peramus eas reparari. Hanc rationē secutæ sunt Martha & Magdalena, cùm earum frater Lazarus infirmaretur, ipso Christo absente: ad quē illæ hunc nunciū miserunt: *k ecce, quem amas, infirmatur.* & quamvis hæc orationis ratio propria sit iustorū, qui pignus & testimoniū habent, quod amentur à Deo, ob præstata illi obsequia: licet tamen, eandem adhibere penitentes & cōpunctos peccatores: siquidē tales *I Deus adeò dilexit,* ut propter eos homo fieret, crucisq; mortis obiret. & vt S. Augustinus dixit: nisi Deus peccatores dilexisset, nunquam iustos homines habuisset. Innitens ergo huius Domini charitati, qui adeò te dilexit: potes similem ad eum nunciū mittere, adsciscendo ad hoc Marthā & Mariam sorores, quæ sunt *Spei & Charitatis* virtutes; quæ plurimū apud Deum valent, facilemq; ad eius præsentiam aditū inueniunt possuntq; demissè ei dicere: *Domine: ecce, quem amas, infirmatur:* non dico, Domine, ut me sanes; sed vt in hac occasione amorem mihi ostendas, quo me prosequeris: non enim scis aliquem diligere, ac deserere. Da mihi quod magis expedit: quidquid enim dederis, ab illo amore procedet, quo me dilexisti. Hoc amore me ex nihilo creasti, corpusque & animam dedisti; Ecce, Domine, quod mihi dedisti corpus, infirmatur: si vis, potes illud sanare, vt tibi seruiat: quocunque autem modo mecum egeris, ostendam ego amorem, quem desidero erga te habere: amando te, sicut tu me amas; & seruiendo tibi in infirmitate, aut sanitate, quam mihi dederis.

*Q*uod si teneri huiusmodi affectus non sint arido tuo cordisatis apti: libebit orare, quemadmodū Centurios qui seruū, quem valde diligebat, habebat paralyticum. is enim in *Misit ad IESVM seniores Iudeorum, dicens: n Domine, puer meus iacet in domo paralyticus, & male torquetur.* & cùm Christus responderet, se venturū, dixit Centurio: *Domine non sum dignus, ut intres sub tetrum meū: sed tantum die verbo, & sanabitur puer meus.* Seniores vero rogabant *Iesum* sollicitè, vt concederet quod petebat, dicens: *quia dignus est, ut hoc illi præstes: diligit, n. gentem nostrā;* & *Synagogam ipsenobis adisceret.* Quis vero seruus erit iste, Centurioni adeò pretiosus nisi ipsū corpus, quod est quasi seruus spiritus, qui tanquam Capitaneus siue Centurio habet sub se multos milites, potentias sc. ac sensus imperio ipsius obedientes, & ipsummet corpus, quo in suis actionibus vtitur, quodque tanquam rem suam diligit: Et tamen, quando ægrotat, parum aut nihil potest: ideoq; eius imbecillitatem

& morti-

& ægritudinem sentit quasi propriam. Ac propterea recurrit ad D. N. vt sanitatem illi restituat. sed quoniam vilitatem suam agnoscit, non audet solus in eius conspectum venire: ideoq; Seniores mittit, qui pro ipso rogent; quales sunt pauperes; quos suis eleemosynis, bonisque alijs operibus fouit, sciprum est enim: o Concluē eleemosynam in corde pauperis, & hac pro te exorabit. Quod si eo usque talia opera non fecit, studet statim ea facere, vt orationem suam bonis operibus comitetur: & magis innitens liberalitat & omnipotentiæ Domini, quam suis obsequijs, quæ pauca sunt, dicit: Domine seruus meus, hoc scilicet corpus meum, iacet in lecto paralyticus; & hoc morbo male torquetur: non sum dignus, quem tu visites, aut recrees, aut fauore aliquo magno prosequaris: tu vide quid magis expediat, & dic tantū verbo: eo enim facere poteris quidquid tu volueris. Et quāuis seruus hic sit meus, quia seruit spiritui, & meæ humanæ naturæ pars quædam sit: etiam tamen est tuus: quia tu illum creasti, vt tibi seruiret: lana illud, Domine, si ita illi expedit: vt tibi seruiens, finem illum consequatur, in quem illum destinasti.

H I N C licebit ad alium orandi modum transire, faciendo actus resignationis circa ipsam infirmitatem: hinc cōniuendo naturali debilis carnis propensioni; inde verò eandem diuinæ ordinationi subiiciendo; pluris Dei voluntatē, quam tuā, & quidquid creatū est, faciendo. Hunc orandi modū in ipsa praxi excellentissimè exercuit Christus D. N. dum in horto Gethsemani Passionē suam tanquā calicē sibi ob oculos posuit, omnib⁹ amaritudinibus plenū, quas perpessurus erat ab ea hora, qua erat capiendus, donec in ipsa cruce exspiraret: quas oēs memoriā suā recolens, procidens in terrā cū summa erga Deū Patrē reuerentia ac fiducia, & heroica interim sui resignatione, ita orationē suā exorsus est: p Pater mi, si posibile est, transeat à me calix iste, Veruntamen non sicut ego volo: sed sicut tu; & iterū: Pater mi, si nō posset hic calix transire, nisi bibā illū: fiat voluntas tua. Hunc ergo in modū cogitare debes, ægritudinē tuam esse instar calicis omnibus amaritudinibus, quias sustines, pleni; & poculi alicuius magni, in quo sint oēs tuae pœnalitates simul collectae: capitī dolores, ardores febris, frigoris tremores, sitis tedium, & confractio totius corporis, & molestiae ex syrups, purgationibus, & sanguinis emissione. Quę omnia cū memoriā percurreris, cōstitues te in cōspectu Patris tui celestis; & magna fiducia, & amore, ac simul cum magna tui resignatione, eandē repetes orationē, dicens: Pater, si possibile est, transeat à me calix huius ægritudinis, q patior: sed non sicut ego volo fiat sed sicut tu. Pater mi amatiſſime: si nō est possibile, nisi vt calicem hunc bibā, fiat voluntas tua: quā ego multo pluris facio, quam meā. Quam orationem licebit repetere, quoties partem aliquam huius calicis bubes: quando scilicet rigorem frigoris,

Pauperum
oratio.o Ecd. 29.
15.Corpus ser-
vus est
Christi.3.
Cum Chri-
sto.p Mart. 26.
39.

aut febris æstum, aut sanguinis emissionem, aut gurgationem expectas.
 Nec cessandum tibi est, etiam si dolor crescat; sed potius orationem ipsam
 adaugere debes, quemadmodum ipse C H R I S T U S Dominus noster
 fecit, de quo ait Sanctus Lucas; quod q[uod] factus in agonia, prolixius orabat, pro-
 trahendo scilicet, & feroarem maiorem orationi suæ addendo. Sed quo-
 niā duplex est ratio calicem hunc hauriendi: altera, cùm ei admis-
 tur consolationum, ac deliciarum cœlestium liquor: quæ ita eius amari-
 tudinem temperant, ut etiam reddant dulcem: altera, cùm purus sumitur,
 absque tali adiunctione, quemadmodum Saluator ipse illum exhausit, sen-
 tiens videlicet ipsas amaritudines absque illa consolatione sensibili, vel
 potius cum summa tristitia & tædio: resignatio igitur tua eò debet per-
 uenire, ut magno animo te offeras ad calicem purum eo modo exhauien-
 dum, quo D E U S D. N. illum tibi dederit: sic enim erit heroica magis ac
 meritoria. Quod si expedier, ut acerbitas ipsa sit temperatior: resignatio
 ipsa potens est eam moderari: quia diuina misericordia accedit, quæ videns
 te resignatum, recreabit, & consolabitur. quemadmodum adfuit Abrahamo,
 cùm iam decreuisset sacrificare filium suum Isaac, quod significat n-
 sum; ostendens illi rarietatem, quem offerret in holocaustum pro filio. Sacrifica tu
 Deo in tua infirmitate, quod in te est, Isaac, risum scilicet & lætitiam animæ
 tuæ, ut propter eius amorem, quod in te est, velis Isaac ipso carere: & tunc
 experiēris, nec Isaac perire, nec spiritus tui lætitiam: quamuis patiatur cor-
 pus, grauemque cruciatum sentiat.

Et quoniam in eo sibi complacet Dominus noster, ut te ipsum ad hilari-
 ter patiendum exstimes, in signum amoris erga eum: licebit quodam
 alio orandi modo vti, adhibitis actibus gratitudinis & actionis gratiarum,
 tam ob alia beneficia accepta, quam ob ipsammet infirmitatem: reputando
 eam tanquæ eiusd[em] Domini beneficium. siquidem reuerà non minus bonū
 est, quam ipsa sanitas. Et hoc affectu verba illa Davidis dicere poteris: *Squid
 retribuam Domino, pro omnibus quæ retribuit mihi: calicem salutaris accipiam, &
 nomen Domini invocabo.* Quis autem calix hic salutaris est, nisi ægritudo ipsa,
 quam sustines cum prædictis omnibus eius acerbitatibus? Calix est Salua-
 toris, ob similitudinem, quam haber cum eo, quem ipse bibit; & ipse illum
 tibi mittit: & est Calix salutaris: quia ad spiritualem tuam sanctoritatem diri-
 gitur: ut corpore ægrotate, anima sanetur. Quid igitur offerre poteris Deo
 in gratiaru[m] actione p[ro] bonis, quæ tibi dedit? poteris eadē bona ita illi offer-
 re, ut illi placendi causa, velis eiusd[em] carere. Potes similiter mala, & miseras,
 quas sustines, eidē offerre, gaudens, q[uod] illas sustinas, propterè quod id illi
 placet. Et cū ipse te præuenit, ac doloru[m] calicē tibi p[ro]ponit: magno gaudio,
 & animi gratitudine illud amplectaris, & ad extremū usq[ue] exaurias, quasi

homo,

q LUC. 23. 43.

Calix purus
& mixtus.

r Gen. 22. 13.

4.
cum Da-
uid.

s Psal. 115. 12.

Calix agri-
tudo.

homo, qui valde sitiat, & sitim suam sedare desideret: & ad singulas quas hauries guttas haec verba repete. Deo gratias, Deus sit benedictus, glorificetur Deus. Et quemadmodum S Iob. dices tibi ipsi: *t si bona suscepimus de manu Dei, malorum quare non suscipiamus?* & u Dominius dedit, Dominus abstulit, sicut Dominus pl. dicit, ita factum est: *sicut nomen Domini benedictum.* Hic actionis gratiarum affectus in infirmitatibus valde proprius est filiorum Dei: nam in sanitate, ac prosperitate non magnum est glorificare Deum, cum etiam de impiodicitatur: *x confiebitur tibi, cum benefeceris ei: iustus autem dicit cum Davide y Redic tam dominum in omni tempore, semper laus eius in ore meo.* nam omne tempus, siue prosperum, siue aduersum in oculis huius mundi, apud me erit prosperum: Deus siquidem est, qui tribulationem, quae in hoc tempore mihi euenit, in commodum meum dirigit.

u Cap. 1. 21.

x Ps. 48. 19.
y Ps. 33. 2.

E s t & aliis quintus orandi modus, adhibitis actibus humilitatis, isque valde est copiosus: ed quod omnia, quae sunt in infirmitate, ad eam prouocant. hic enim locum habet illud Prophetæ: *z humiliatio tua in medio tui.* nam vere habes tecum humilitatis causam, dolores enim te humiliant, imbecillitates, pharmaca, angustie, mortis metus. Ex quibus omnibus conficerete potes titulos tuæ orationis, dicens cum Davide: *a Miserere mei Domine, quoniam infirmus sum, saname Domine, quoniam conturbata sum offa mea: sed tu Domine usquequo? Quid autem sibi vult interrogatio illa usquequo? ostendit sane, plus esse, quod sentit cor: quam quod verbis possit explicare.* nam media quasi sententiam abscondes Deo, psalmus intelligenti, dicit: *usquequo, Domine, permittes dolores meos crecere? usquequo durabit ira tua, & misericordia tua continebitur a tua iustitia? usquequo non me visitabis, & vultum amicum ostendes, conuertere, Domine, & eripe animam meam, saluum me fac propter misericordiam tuam. Quoniam non est in morte qui memor sit tui, in inferno autem quis confitetur tibi?* nunc viuis memor sum tuarum misericordiarum, ut prouocem te, ad liberandum me a miserijs meis; nunc occipor in confessione peccatorum meorum, & in tuis laudibus propter ingentia beneficia in me collata: quod, non poterit fieri in inferno. Accepta igitur nunc Confessionem meam, & remitte mihi culpas, & pœnas quas patior.

5.
Ex humili-
tate
z Mic. 6. 14.

a Psal. 6. 3.

Usquequo.

E o d e m modo licebit orare, faciendo actus mansuetudinis, & patientie, quibus ad pluraque patientia te offeras, si Deo tuo ita placebit, dicens feruentem illam orationem Sancti Iob, cum vulneratus & afflictus in sterquilino suo iaceret: b quis det, mihi ut veniat petitio mea, & quod ex parte tribuat mihi Deus! & qui corpit, ipse me conterat: soluat manum suam & succidat me! & hac sit mihi confortatio, ut affigens me dolore, non parcat: nec ego contradicam sermonibus! ô virum sanctissimum, & virorum sanctorum ac fortium exemplar firmissimum. Iure optimo dixit sapiens: c Melior est patiens viro

6.
Ex patientia.

c Pro. 16. 32.

forti: fortis enim (ut S. Gregorius ait) vincit alios , eiusque dolorem infert; at patiens vincit se ipsum, & ab alijs illatos dolores tolerat. Quamvis S. Iob horrendis esset vulneribus plenus , adhuc videbatur ipsi Deus manum contrahere, parceque cum ipso agere: ideoque petet, ut grauiori manu ipsum affligat. Optatque hanc petitionem sibi a Deo concedi. Hoc spiritu orandus tibi est Deus in tua aegritudine, & petendum, non ut te liberet, si id tibi non expedit; sed ut amplius affligat, si ita illi placet. Dic cum S. Augustino : hic ure, hic seca; ut in eternum parcas: potius enim in hac vita pati volo, quam in altera. die illi , quod quidam alias Sanctus : Domine auge patientiam, & ange dolorem: accedat dolor ad dolorem; & qui sequitur, sit priori grauior: modò patientiae quoque ampliores gradus addas: ut omnia ferre possim. Verum altiori adhuc spiritu orandum tibi est , & cum Davide dicendum: d Deo subiecta esto anima mea: quoniam ab ipso patientia mea. Quia ipse Deus meus, & Saluator meus, adiutor meus, non emigrabo: e quoniam in te es patientia mea Domine: ex cuius gratia, & auxilio illam habeo; tuaque presentia spiritum mihi reddit, ad tolerandum quod patior. Patientia tua, patientissime Iesu, mea est: siquidem propter me illam habuisti, mihique eam applicasti. Per eandem supplex oro, ut eam mihi in hac infirmitate largaris, & cum tua coniungas: ut ita sit tibi magis accepta.

d Psal. 61.6.
c Psal. 70.5.

7.
¶ Cant. 4.6

Mortifica-
tio & Orati-
o.

D E N I Q U E , cùm iaces infirmus in lecto, cogita, Saluatorem tuum inspirare tibi admiranda illa verbalibri Canticorum: f uad am ad montem myrrae, & ad collem thuris. Per montem myrrae intelligens cumulum mortificationum, carni ipsi acerbarum ; per collem vero thuris , multitudinem orationum, spiritui benè olentium. Et quoniam eadem verba tribuunt aliqui Christo sposo, qui presente & audiente anima sponsa sua dixerit: se ad eum montem, & collem ire, ut ad ipsum sequendum & comitandum eam prouocaret: alij vero eadem tribuunt ipsi animæ; quæ agnoscens cœlestis suisponsi voluntatem ac desiderium, statim obsecuta est, ac dixit, vad am ad montem, & collem , vt ipse sponsus insinuabat: vtroque sensu ea verba sunt consideranda ; tibiique perluadendum: stratum hoc aegritudinis tuæ tibi esse montem myrrae, ac thuris collem : vbi debeas te exercere in patiendo, orando, & obediendo cum magna resignatione , & conformitate in omnibus, quæ ipse de testatuerit: cogitans Saluatorem tuum dulcissimum præcedere te exemplo suæ passionis ac mortis. Hortus enim Gethsemani, Caiphæ domus, Pilati prætorium, mons Caluarie, & Crux ipsa, fuerunt illi mons myrrae, & collis thuris, eiusque exercitia in omnibus his locis fuerunt, pati, orare, & aeterno suo Patri obedire desiderans te in eisdem habere comitem.

CAPVT